

คำอธิบายประกอบการจัดทำรายงานรายได้และค่าใช้จ่าย (ตาราง บ.ล.2/1)

1. รายได้

1.1 ค่านายหน้า

1.1.1 ค่านายหน้าจากการซื้อขายหลักทรัพย์ หมายถึง ค่านายหน้าที่บริษัทได้รับจากการประกอบกิจการนายหน้าซื้อขายหลักทรัพย์ ในกรณีที่บริษัทที่ต้องส่งคำสั่งซื้อขายผ่านบริษัทหลักทรัพย์อื่น ให้รายงานเป็นค่านายหน้าสุทธิ (ค่านายหน้ารับหักด้วยค่านายหน้าจ่าย ทั้งนี้ ไม่รวมถึงค่านายหน้าจ่ายจากการซื้อขายเพื่อบัญชีบริษัทเอง ซึ่งถือเป็นต้นทุนการได้มาของสินทรัพย์นั้น) ทั้งนี้ ให้รวมถึงค่านายหน้าหรือผลตอบแทนอื่นจากการเป็นตัวแทนเพื่อซื้อขายหรือแลกเปลี่ยนหน่วยลงทุนด้วย

1.1.2 ค่านายหน้าจากการซื้อขายสัญญาซื้อขายล่วงหน้า หมายถึง ค่านายหน้าที่บริษัทได้รับจากการประกอบกิจการการเป็นตัวแทนซื้อขายสัญญาซื้อขายล่วงหน้า ในกรณีที่บริษัทที่ต้องส่งคำสั่งซื้อขายผ่านบริษัทอื่น ให้รายงานเป็นค่านายหน้าสุทธิ (ค่านายหน้ารับหักด้วยค่านายหน้าจ่าย ทั้งนี้ ไม่รวมถึงค่านายหน้าจ่ายจากการซื้อขายเพื่อบัญชีบริษัทเอง ซึ่งถือเป็นต้นทุนการได้มาของสินทรัพย์นั้น)

โดยให้รายงานแยกค่านายหน้าใน 1.1.1 และ 1.1.2 ตามประเภทของลูกค้ำดังนี้

(1) จากลูกค้ำสถาบันในประเทศ ได้แก่ ลูกค้ำสถาบันตามประกาศว่าด้วยเรื่อง หลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการในการเป็นนายหน้าซื้อขายหลักทรัพย์และการค้าหลักทรัพย์ที่มีใช้ตราสารแห่งหนึ่ง และมาตรา 3 แห่งพระราชบัญญัติสัญญาซื้อขายล่วงหน้า พ.ศ. 2546 และประกาศที่ออกตามมาตราดังกล่าว เช่น ธนาคารพาณิชย์ บริษัทเงินทุน บริษัทหลักทรัพย์ บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนรวม บริษัทประกันวินาศภัย บริษัทประกันชีวิต นิติบุคคลประเภทบรรษัท และกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ

(2) จากลูกค้ำต่างประเทศ ได้แก่ ลูกค้ำชาวต่างประเทศที่ถือหนังสือเดินทาง (passport) ของต่างประเทศ และชาวต่างประเทศที่มีถิ่นที่อยู่หรือประกอบธุรกิจในต่างประเทศ นิติบุคคลหรือกองทุนต่างประเทศ ทั้งนี้ ไม่รวมถึงคนที่ถือใบต่างด้าวซึ่งมีถิ่นที่อยู่ในประเทศไทย

(3) จากลูกค้ำทั่วไป ได้แก่ ลูกค้ำอื่นนอกเหนือจากที่รายงานในรายการ (1) และ (2)

1.2 ค่าธรรมเนียมและบริการ หมายถึง ค่าธรรมเนียมและบริการที่บริษัทได้รับจากการให้บริการแก่ลูกค้ำ โดยให้รายงานแยกตามประเภทของธุรกรรมดังนี้

1.2.1 การจัดจำหน่ายหลักทรัพย์ หมายถึง รายได้ค่าธรรมเนียมจากการจำหน่ายหลักทรัพย์ที่บริษัทรับมาเพื่อจำหน่าย

1.2.2 ที่ปรึกษาการลงทุน หมายถึง รายได้ค่าธรรมเนียมและบริการจากการประกอบธุรกิจหลักทรัพย์ประเภทการเป็นที่ปรึกษาการลงทุน

1.2.3 การจัดการทรัพย์สินของลูกค้ำ หมายถึง รายได้ค่าธรรมเนียมและบริการจากการจัดการทรัพย์สินของลูกค้ำ เช่น กองทุนส่วนบุคคล กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ กองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ เป็นต้น

1.2.4 ที่ปรึกษาทางการเงิน หมายถึง รายได้ค่าธรรมเนียมและบริการที่ได้รับจากการรับเป็นที่ปรึกษาทางการเงิน

1.2.5 การให้ยืม / ยืมหลักทรัพย์ หมายถึง รายได้ค่าธรรมเนียมและเงินชดเชยผลประโยชน์ที่ได้รับจากการให้ยืมหลักทรัพย์ รวมถึงค่า rebate รับจากการวางเงินสดเป็นหลักประกันด้วย

1.2.6 นายทะเบียนหลักทรัพย์ หมายถึง รายได้ค่าธรรมเนียมและบริการจากการประกอบธุรกิจนายทะเบียนหลักทรัพย์

1.2.7 อื่นๆ หมายถึง รายได้ค่าธรรมเนียมและบริการอื่น ๆ ที่ไม่รวมอยู่ในรายการ 1.2.1-1.2.6

1.3 กำไร (ขาดทุน) จากการซื้อขายหลักทรัพย์

1.3.1 จากการซื้อขาย หมายถึง กำไร (ขาดทุน) จากการซื้อขายหลักทรัพย์ ในกรณีที่มิใช่ค่าใช้จ่ายหรือขาดทุนจากการขายหลักทรัพย์ให้นำมาปรับปรุงรายการนี้เพื่อแสดงยอดสุทธิ หากมียอดสุทธิเป็นขาดทุนให้แสดงไว้ในวงเล็บ

1.3.2 จากการตีราคา หมายถึง กำไร (ขาดทุน) จากการตีราคาหลักทรัพย์ และกำไร (ขาดทุน) จากการเปลี่ยนแปลงประเภทเงินลงทุนที่ตามมาตรฐานการบัญชีกำหนดให้รับรู้ผลต่างระหว่างราคาตามบัญชีกับมูลค่าราคายุติธรรมในงบกำไร (ขาดทุน) หากมียอดสุทธิเป็นขาดทุนให้แสดงไว้ในวงเล็บ

ทั้งนี้ ให้แยกแสดงตามรายการ 1.3.1 และ 1.3.2 ดังนี้

- 1) หลักทรัพย์ตราสารทุน
- 2) หลักทรัพย์ตราสารหนี้

1.4 กำไร (ขาดทุน) จากตราสารอนุพันธ์ หมายถึง กำไร (ขาดทุน) ที่เกิดจากการมีฐานะในตราสารอนุพันธ์ ในกรณีที่มิใช่ค่าใช้จ่ายหรือขาดทุนจากการมีฐานะในตราสารอนุพันธ์ให้นำมาปรับปรุงรายการนี้เพื่อแสดงยอดสุทธิ หากมียอดสุทธิเป็นขาดทุนให้แสดงไว้ในวงเล็บ

ทั้งนี้ ให้แยกแสดงตามรายการ 1.4.1 และ 1.4.2 ดังนี้

- 1) ในตลาดอนุพันธ์
- 2) นอกตลาดอนุพันธ์ (OTC)

1.5 ดอกเบี้ยและเงินปันผล หมายถึง ค่าตอบแทนที่ได้รับจากเงินฝากธนาคารและสถาบันการเงิน เงินให้กู้ยืมอื่นที่มีเงินให้กู้ยืมเพื่อซื้อหลักทรัพย์ และส่วนแบ่งกำไรหรือประโยชน์อื่นใดที่ได้รับจากเงินลงทุน โดยให้รายงานแยกตามรายการดังนี้

1.5.1 จากเงินฝาก

1.5.2 จากเงินให้กู้ยืม

1.5.3 จากเงินลงทุนในหลักทรัพย์

1.6 ดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมเพื่อซื้อหลักทรัพย์ หมายถึง ค่าตอบแทนที่ได้รับจากเงินให้กู้ยืมเพื่อซื้อหลักทรัพย์

1.7 กำไร (ขาดทุน) จากการปริวรรต หมายถึง กำไร (ขาดทุน) จากการแปลงค่าของสินทรัพย์และหนี้สินที่เป็นเงินตราต่างประเทศเป็นเงินบาท และจากการซื้อขายเงินตราต่างประเทศ ให้แสดงยอดสุทธิ หากมียอดสุทธิเป็นขาดทุนให้แสดงไว้ในวงเล็บ

1.8 รายได้อื่น หมายถึง รายได้จากการทำงานนอกจากที่แสดงไว้ในรายการ 1.1 – 1.6 เช่น กำไรจากการขายที่ดิน อาคาร อุปกรณ์ และสินทรัพย์อื่น เป็นต้น ในกรณีที่มิได้ใช้จ่ายในการขายหรือขาดทุนจากการขายสินทรัพย์ดังกล่าวให้นำมาหักจากรายการนี้เพื่อแสดงยอดสุทธิ กรณีที่ยอดสุทธิเป็นผลขาดทุนให้นำไปแสดงไว้ในรายการที่ 2.4.6 ทั้งนี้ รายได้ดังกล่าวไม่รวมถึงรายได้อื่นที่จัดเป็นรายการพิเศษ

โดยถ้ารายการใดมีจำนวนตั้งแต่ร้อยละ 5 ของยอดรวมรายได้รวม ให้แสดงรายการดังกล่าวแยกเป็นแต่ละประเภทของรายการ (โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย)

2. ค่าใช้จ่าย

2.1 ค่าใช้จ่ายในการกู้ยืมเงิน หมายถึง ค่าตอบแทนที่คิดให้เนื่องจากการใช้ประโยชน์จากเงินทุน โดยให้รายงานแยกตามรายการดังนี้

2.1.1 ดอกเบี้ยและส่วนลดจ่าย หมายถึง ดอกเบี้ยและส่วนลดจ่ายที่บริษัทจ่ายให้แก่ผู้ให้กู้ยืม ทั้งในลักษณะของการออกเอกสารการกู้ยืมเงินและการออกตั๋วสัญญาใช้เงิน ดอกเบี้ยเงินเบิกเกินบัญชี ดอกเบี้ยจากหลักทรัพย์ซื้อ โดยมีสัญญาซื้อคืน ดอกเบี้ยจ่ายลูกค้าในระบบเครดิตบาลานซ์

2.1.2 อื่นๆ หมายถึง ค่าใช้จ่ายในการกู้ยืมเงิน นอกจากที่แสดงไว้ในรายการ 2.1.1 เช่น ค่าธรรมเนียมในการกู้ยืมเงิน

2.2 ค่าธรรมเนียมและบริการจ่าย หมายถึง ค่าตอบแทนหรือค่าบริการที่บริษัทจ่ายให้แก่ผู้ให้บริการที่เกี่ยวข้องกับการประกอบธุรกิจหลักทรัพย์ โดยให้รายงานแยกตามรายการดังนี้

2.2.1 ค่าธรรมเนียมจากการทำสัญญากับต่างประเทศ หมายถึง ค่าธรรมเนียมจ่ายคู่สัญญาต่างประเทศตามสัญญา เช่น สัญญาร่วมบริหาร สัญญาที่ปรึกษา และสัญญาแต่งตั้งตัวแทนนายหน้า เป็นต้น

2.2.2 อื่นๆ หมายถึง ค่าธรรมเนียมและบริการจ่ายอื่นนอกจากข้อ 2.2.1 เช่น ค่าธรรมเนียมจ่ายตลาดหลักทรัพย์ ค่าธรรมเนียมค่าใบอนุญาตตัดบัญชี ค่าธรรมเนียมจ่ายให้ตัวแทนขายและรับซื้อคืนหน่วย ค่าธรรมเนียมการยืมหลักทรัพย์ (รวมถึงค่า rebate ที่จ่ายให้ผู้ยืมกรณีวางเงินสดเป็นหลักประกัน) เป็นต้น

2.3 หนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญ หมายถึง ลูกหนี้ธุรกิจหลักทรัพย์ / ธุรกิจสัญญาซื้อขายล่วงหน้า และดอกเบี้ยค้างรับที่ได้ติดตามทวงจนถึงที่สุดแล้ว แต่ไม่ได้รับชำระหนี้ รวมทั้งจำนวนที่กันไว้สำหรับลูกหนี้ธุรกิจหลักทรัพย์ / ธุรกิจสัญญาซื้อขายล่วงหน้า และดอกเบี้ยค้างรับส่วนที่คาดว่าจะเรียกเก็บไม่ได้ภายในรอบระยะเวลาบัญชีนั้น

สำหรับลูกหนี้ที่เกิดจากการทุจริตของพนักงาน และลูกหนี้ที่แสดงเป็นสินทรัพย์อื่นในงบดุลที่ไม่สามารถเรียกเก็บได้ ให้ถือเป็นค่าใช้จ่ายอื่นแสดงไว้ในรายการที่ 2.4.6

2.4 ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน

2.4.1 ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับพนักงาน ให้แสดงจำนวนรวมของกรรมการ พนักงานและลูกจ้างที่บริษัทจ่ายเงินให้ในเดือนนั้นไว้ในวงเล็บด้วย

2.4.1.1 เงินเดือน ค่าจ้าง โบนัส และค่าล่วงเวลา

2.4.1.2 อื่นๆ หมายถึง ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ เกี่ยวกับพนักงานที่นอกเหนือจากรายการที่แสดงไว้ในรายการ 2.4.1.1 เช่น ค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรม เงินบำเหน็จ เงินเพิ่มค่าครองชีพ เงินทุนสำรองเลี้ยงชีพพนักงาน ส่วนที่บริษัทเป็นผู้จ่ายให้ เงินช่วยเหลือเพื่อสวัสดิการ ภาษีเงินได้ที่บริษัทออกให้ และเงินอื่น ๆ ที่บริษัทจ่ายให้แก่พนักงาน ลูกจ้าง เป็นต้น

2.4.2 ค่ารับรอง หมายถึง ค่าใช้จ่ายอันเกี่ยวเนื่องโดยตรงกับการรับรองหรือการให้บริการที่จะอำนวยความสะดวกแก่กิจการ

2.4.3 ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับอาคาร สถานที่ และอุปกรณ์ หมายถึง ค่าเสื่อมราคา ค่าเช่า ค่าซ่อมแซมและบำรุงรักษา ค่าเบี้ยประกันภัย ค่าภาษีที่ดินและโรงเรือน ค่าน้ำประปา ค่าไฟฟ้า ค่าโทรศัพท์ ค่าวัสดุของใช้ และค่าใช้จ่ายอื่นเฉพาะส่วนที่เกี่ยวกับอาคาร สถานที่ และอุปกรณ์ โดยให้รายงานแยกตามรายการดังนี้

2.4.3.1 ค่าเช่า

2.4.3.2 ค่าเสื่อมราคา

2.4.3.3 อื่นๆ

2.4.4 ค่าตอบแทนกรรมการ หมายถึง เงินหรือทรัพย์สินอื่นใดที่จ่ายให้กรรมการ โดยใช้ความหมายเช่นเดียวกับที่กำหนดไว้ในมาตรา 90 แห่งพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด

2.4.5 ค่าภาษีอากร หมายถึง ค่าภาษีอากรต่างๆ เช่น ภาษีธุรกิจเฉพาะ ภาษีป้าย อากรแสตมป์ เป็นต้น แต่ไม่รวมถึงภาษีเงินได้นิติบุคคลซึ่งกำหนดให้แสดงไว้ในรายการที่ 4 ภาษีที่ดินและโรงเรือนสำหรับที่ทำการซึ่งกำหนดให้แสดงไว้ในรายการที่ 2.4.3 และภาษีเงินได้ที่บริษัทออกให้แก่กรรมการ พนักงาน และลูกจ้าง ซึ่งกำหนดให้แสดงไว้ในรายการที่ 2.4.1 และ 2.4.4 แล้ว

2.4.6 ค่าใช้จ่ายอื่น หมายถึง ค่าใช้จ่ายการดำเนินงานอื่นนอกจากที่แสดงไว้ในรายการ 2.4.1 - 2.4.5 เช่น ค่ารับรอง ค่าใช้จ่ายตัดบัญชีอื่นที่ไม่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการประกอบธุรกิจหลักทรัพย์ เป็นต้น ทั้งนี้รวมถึงค่าใช้จ่ายอื่นที่ไม่จัดเป็นรายการพิเศษ เช่น ผลเสียหายจากการทุจริตของพนักงาน ผลขาดทุนจากการขายที่ดิน อาคาร อุปกรณ์ และสินทรัพย์อื่น ในกรณีที่มิขายได้จากการขายสินทรัพย์ดังกล่าว ให้นำมาหักจากรายการนี้เพื่อแสดงยอดสุทธิ หากยอดสุทธิเป็นผลกำไร ให้นำไปแสดงไว้ในรายการที่ 1.8

โดยถ้ารายการใดมีจำนวนตั้งแต่ร้อยละ 5 ของค่าใช้จ่ายรวม ให้แสดงรายการดังกล่าวแยกเป็นแต่ละประเภทของรายการ (โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย)

3. **กำไร (ขาดทุน) ก่อนภาษีเงินได้** หมายถึง ยอดรวมรายได้หักด้วยยอดรวมค่าใช้จ่าย แต่ก่อนหักภาษีเงินได้และก่อนรายการพิเศษ หากมีผลขาดทุน ให้แสดงจำนวนเงินไว้ในเครื่องหมายวงเล็บ
4. **ภาษีเงินได้** หมายถึง ภาษีเงินได้นิติบุคคลที่คำนวณขึ้นตามวิธีการบัญชีหรือตามบทบัญญัติแห่งประมวลรัษฎากร
5. **กำไร (ขาดทุน) หลังภาษีเงินได้** หมายถึง กำไร (ขาดทุน) หลังภาษีเงินได้แต่ก่อนรายการพิเศษ หากมีผลขาดทุน ให้แสดงจำนวนเงินไว้ในเครื่องหมายวงเล็บ
6. **รายการพิเศษ** หมายถึง รายได้หรือค่าใช้จ่ายที่เกิดจากรายการหรือเหตุการณ์ทางบัญชีที่มีความแตกต่างอย่างชัดเจนจากการดำเนินงานตามปกติของบริษัท และไม่คาดว่าจะเกิดขึ้นเป็นประจำหรือเกิดขึ้นไม่บ่อย รายการพิเศษนี้ ให้แสดงเป็นยอดสุทธิหลังจากหักภาษีเงินได้ที่เกี่ยวข้องแล้ว ในกรณีที่รายการพิเศษเป็นผลขาดทุน ให้แสดงจำนวนเงินไว้ในเครื่องหมายวงเล็บ
7. **กำไร (ขาดทุน) สุทธิ** หมายถึง กำไรหรือขาดทุนหลังจากหักหรือรวมรายการพิเศษแล้ว หากมีผลขาดทุนสุทธิ ให้แสดงจำนวนเงินไว้ในเครื่องหมายวงเล็บ
อนึ่ง กำไร (ขาดทุน) สุทธิ ตามรายการ 7 ในช่อง “ยอดสะสม” จะต้องเท่ากับรายการ 30 : กำไร (ขาดทุน) สุทธิระหว่างงวดการบัญชี ในแบบ บ.ล. 2